

זאת תצא לכתבתי

הביטאון של האגודה הארץ ישראלית של היהודים המשיחיים

1991 - 92

טבת
תשנ"ב

3

כל התאריכים חלפו	1
הצעה לסדרת קריאות	2
משיח בן-דוד אליבא דמשרד הפנים	3
"הוא אחד משלנו"	4
חדשות בגוף המשיחי בארץ	5
"מתנצרים", חילונים וחרדים	6
קשר בין-יבשתי	7
היהודים המשיחיים בבריטניה	8
175 שנות פעילות בארץ התנ"ך	9
מאמרי ביקורת	10

תוכן עניינים

<u>עמוד</u>	<u>מאת</u>	
1	יוסף בן צבי	דבר עורך
2	אריה פוליסון	כל התאריכים חלפו
6	מנחם בן-חיים	הצעה לסדרת קריאות
9	רשמת העמותות	משיח בן-דוד אליבא דמשרד הפנים
10	עליזה בת-עמי	"הוא אחד משלנו"
15	יצחק עוז	הצהרה
16	המערכת	חדשות בגוף המשיחי בארץ - זוגות צעירים מפגש שני של קהילות ירושלים ועד חדש של מנהיגי קהילות מסע בישור - חיפה '91 "חם לב" - אמנות משיחית
22	רימונה פרנק	חגיגת בת-מצוה בקהילת המעיין
23	קטעי עתונות	"מתנצרים", חילונים וחרדים
26	יצחק עוז	קשר בין-יבשתי
28	דפנה ישראלי	היהודים המשיחיים בבריטניה
30	ריי פריץ	175 שנות פעילות בארץ התנ"ך
32	גרשון נראל מנחם בן-חיים	מאמרי ביקורת - הברית החדשה המבוארת צמיחת הפונדמנטליזם האמריקני

מאמרי בקורת

ספר עתיק בלבוש חדש: הברית החדשה - מבואות
(בעברית בת-זמננו עם הארות וציון מקורות יהודיים ואחרים)
הוצאת החברה לכתבי הקודש בישראל, 1991

הופעת מהדורה זו של הברית החדשה, ראשונה מסוגה בישראל, מהווה עבור הקורא העברי ציון-דרך משמעותי באפשרויות העומדות לרשותו לגשת לספר זה. מוגש כאן כלי חדש ומועיל, לא עבורנו בלבד - המאמינים בברית החדשה כהמשך ישיר של התנ"ך וכדבר אלהים חיים - אלא גם עבור קוראים אחרים, ביניהם תלמידי בתי-ספר וסטודנטים. באמצעותו יכול כל אחד להתקרב בקלות אל תוכנו הבסיסי של הספר ואף להתעמק בו.

עיקרו של הטקסט הוא נוסח התרגום החדש משנת 1976, עם תיקונים קלים; לדוגמא, במקום "פולוס" מופיע השם "שאול" בלבד. משמאל לטקסט ישנן הפניות רבות ומגוונות לצורך השוואה עם פסוקים מקבילים, עם קטעים דומים ועם רעיונות משלימים - הן בתנ"ך ובספרים החיצוניים, והן במקומות אחרים בברית החדשה ובספרות חז"ל. בתחתית העמוד ישנם הסברים ופירושים בנוגע לשמות של אישים ומקומות, אירועים וביטויים מיוחדים.

מבואות נפרדים מקדימים כל בשורה, איגרת או ספר. (אגב, מנקודת-ראות של נוחות וקריאה שוטפת, רצוי היה לכלול גם את המבואות ברצף הממוספר של העמודים.) בנוסף לכך צורפו מאמרים שונים, מפות צבעוניות וטבלאות - ביניהם, למשל, "לוח התאריכים לספר מעשי השליחים" - אשר בהחלט מקלים על הבנת הטקסט. במיוחד מועיל המאמר התמציתי שדן ברקע של תקופת הברית החדשה. כמו כן ראוי לציין את המונחון, שאינו אלא רשימה מוסברת של 51 מושגי-מפתח החוזרים כך, או אחרת, לאורך הספר כולו. בין הבולטים שבהם: "אחרית הימים", "בן-אלהים", "מלכות שמיים" ו"משיח". אינדקס חלקי מתווסף בסוף הספר.

חשיבות בפני עצמה נודעת למנגנון ההפניות למקומות אחרים ("קרוס-פרנס"), אשר מצויות בשולי העמודים בספר. באמצעות מראי-מקום שונים ניתן להבין, למשל, עד כמה מעוגן ספר הברית החדשה במקורות התנ"כיים, ובאופן מיוחד בכל הקשור להגשמת הנבואות. אכן, אי-אפשר להבין נכונה ספר זה ללא ההיצמדות אל החומש, הנביאים והכתובים. ובמקביל לכך, המפתח להבנת כל המקרא נעוץ בפרקי הברית החדשה.

למרות האמור לעיל, ברצוני להעיר כי לכל קטע או פסוק שאנו קוראים בטקסט יכולות להיות פרשנויות נוספות - מלבד אלו המאזכרות בשוליים. אל לנו "לכלוא" ולהגביל את כיווני חשיבתנו הרוחנית אך ורק במסלול שהותווה למענו במנגנון ההפניות. רצוי שהקורא יידע להיעזר בנתונים שמוגשים בפניו - בד בבד עם האזנה אישית להדרכה ופרשנות של רוח הקודש. בסופו של דבר, רוח הקודש הוא זה שאמור לעצב את מערכת האסוסיאציות שלנו בכל החקשרים שאנו קושרים בין פסוקים שונים, על פי נסיבות משתנות של מקום וזמן.

זאת ועוד. לקורא מוגשים הסברים בעלי ערך אשר מאפשרים לו לפענח מושגים השייכים מחד למסורת ולתרבות היהודית, ומאידך הקשורים לתרבות הקלאסית. כך, לדוגמא, אנו מוצאים ציטוטים ופרשנויות שנלקחו מעולם התלמוד והמדרשים, לצד הפניות והסברים הקשורים למקורות יווניים ורומיים. אין ספק שמידע כזה פותח אשנים חדשים בפני הקורא. אולם, בנקל עלול הקורא להשקיע עצמו בלימוד השוואתי ושכלתני של מקורות חוץ-מקראיים, ולהתמקד בהם. נראה לי חשוב מאד, איפוא, שהקורא ישמור על האיזון המתאים בין הטקסט, שהוא דבר האלהים, לבין הנספחים החשוואתיים. יש להימנע מכך שהאחרון יבוא על חשבון הראשון.

קעת באשר לנוסח המודרני, ב"עברית-בת-זמננו", של הטקסט. איני רואה פגם בלימוד נפרד של הברית החדשה כיחידה עצמאית, בשפה ברורה, פשוטה ומובנת לכל. מובנת לי גם הנטייה להתרחק משפה מיושנת. אולם, ידוע לנו כי עדיין ישנם רבים, לצערנו, שמעוניינים להרחיק את הברית החדשה מן התנ"ך - מסיבותיהם שלהם. בעיני, לעומת זאת, חשוב להציג את דבר האלהים ברצף אחד של כתבי הקודש: תנ"ך וברית חדשה ביחד. כאשר זאת היא מטרתנו, נראה לי מוזר "שעטנו" של סגנונות במכלול אחד.

לדעתי רצוי למנוע מיסוד של הפרדה לשונית בין התנ"ך לברית החדשה. הסיבה לכך היא שעלולות להיווצר לכאורה שתי יחידות עצמאיות ונפרדות. אם נייחס חשיבות מירבית להגשת מכלול אחד של כתבי הקודש כמשלימים האחד את השני, נראה לי אך טבעי לשמר את האופי והסגנון התנ"כי גם בטקסט של הברית החדשה.

ארשה לעצמי להביע את המשאלה שיחובר טקסט מחודש, מתוקן ומשופץ של התרגומים לעברית של דעליטש וזלקינסון גם יחד, בסגנון תנ"כי, לאחר השמטת מילים ומבנים תחביריים שאינם תואמים את העברית בת-זמננו. טקסט עברי בנוסח משופר שכזה עשוי, לדעתי, לתרום בכיוון שציינתי.

מכל מקום, התנ"ך והברית החדשה מהווים עבורנו את הספר היחיד שלגביו אנו מצווים במפורש: "והגית בו יומם ולילה." תקוותי שהספר הנדון יסייע לנו בכך.

גרשון נראל

*

צמיחת הפונדמנטליזם האמריקני

בכתב העת "זמנים" (מס. 38) הופיע מאמר תחת הכותרת "צמיחת הפונדמנטליזם האמריקני בין השנים 1865 עד 1925". הכותב, יעקב אריאל, מרצה במחלקת מדע הדתות באוניברסיטה העברית בירושלים.

המילה "פונדמנטליזם" עברה גלגולים רבים מאז שנגזרה מהמילה האנגלית "פונדמנטל" (יסוד) מתוך סידרת מאמרים מכובדים שהוציאו לאור מאמינים נוצרים אבנגליים בתחילת המאה. המאמרים ("היסודות") נכתבו על רקע המצב האמונתי בצפון אמריקה, שתפס כיוון יותר ויותר חילוני. פרוטסטנטים רבים באמריקה של אחרי מלחמת האזרחים ראו בחיים הפשוטים של הכפר והחווה האמריקניים ערכים פשטניים מדי בעידן החדש והמתועש. באותה עת הפכה ארה"ב למעצמה עולמית וקסמה להמוני מהגרים לא-פרוטסטנטים (קתולים מאומות שונות באירופה ויהודים בהמוניהם).

לדעתו של אריאל, יותר מהרעיונות התיאולוגיים היו אלה עובדות סוציולוגיות שהשפיעו על המאבק בין הרוח החדשה והמתקדמת שנשבה אז ובעיקר ממזרח ארה"ב, לבין הרוח הישנה של אמריקה הכפרית וה"נאיבית". אמנם בשלבים הראשוניים המאבק היה פחות או יותר אידיאולוגי והתנהל בתוך כנסיות שונות של הנצרות הפרוטסטנטית, אבל כתוצאה מהשתתפות ארה"ב במלחמת העולם הראשונה הוסרו כפפות המשי ושני הצדדים התחילו להיאבק ברצינות על השלטון ועל הכיוון של הפרוטסטנטיות האמריקנית המובילה, על כל זרמיה.

המאבק הגיע לשיאו ב"משפט הקופים" המפורסם, בו הואשם מורה ממדינת טנסי שלימד באחד מבתי הספר הממלכתיים את תורת ההתפתחות של דרווין בשיעור ביולוגיה, מה שנגד את החוק באותה מדינה. המשפט הפך לקרקס אחד גדול ועורר ביקורת חריפה על הפונדמנטליזם מצד פרוטסטנטים ליברלים, קתולים, יהודים וחילוניים. לפי אריאל, "המשפט היה בבחינת מפלה קשה לעניין הפונדמנטליסטי שירד מהבימה

זאת הברית

בטאון האגודה הארץ-ישראלית של
היהודים המשיחיים

סתיו וחורף תשנ"ב
1991-92

גליון מס' 3

מטרות האגודה: לעודד היכרות ושיתוף פעולה בין יהודים משיחיים ולהעמיק את ההכרה ביעוד המשותף ליהודים משיחיים עם הקהילה המשיחית הכללית.

"הנה ימים באים, נאום יהוה, וכרתי את בית ישראל ואת בית יהודה ברית חדשה. לא כברית אשר כרתי את אבותם ביום החזיקי בידם להוציאם מארץ מצרים... כי זאת הברית אשר אכרות את בית ישראל אחרי הימים ההם נאום יהוה: נתתי את תורתך בקירבם ועל ליבם אכתבנה והייתי להם לאלוהים והמה יהיו לי לעם."

(ירמיהו ל"א 31-33)

*

חברי המערכת:
מנחם בן-חיים
יוסף בן-צבי
אורנה גרינמן
(עריכה לשונית)

כתובת המערכת והאגודה:
ת.ד. 7329 - ירושלים 91072
טל' 02-249480

מחיר גליון: 5.00 ש"ח
דמי מנוי לשנה: 10.00 ש"ח
(בחו"ל: \$12.00)

ISSN 0792-643X

לחברי האגודה חינם

